

*A mai napig hazajár a könyvtárba, mondja Lázár Ágnes nyugalmazott
gyermekkönyvtáros. Ez alkalommal őt kérdeztük: jó napot, mi újság?*

10. oldal

Paksi Hírnök

XXXI. évf. 18. szám

ALAPÍTVÁ 1989-BEN

2022. szeptember 23.

PAKSI HANGULATOK Őszi napfényben

Fotó: Babai István

Ezeket a döntéseket hozta a képviselő-testület szeptemberben

A szeptemberi testületi-ülésen napirend előtt Szabó Péter polgármester az önkormányzat gazdasági helyzetéről adott tájékoztatást. Mint elmondta, az országosan elvont gépjárműadó, illetve az önkormányzati szolgáltatások díjmelési tilalma bevételecsökkenést eredményeztek. 1,2 milliárd forint értékű ingatlaneladásból 80 ezer forint realizálódott. A rezsiköltségek és az élelmiszerárak emelkedése is többletkiadást eredményeznek az önkormányzatnak. Jelenlegi információ szerint az áram ára 2023-ra Paks önkormányzata esetében 1,5 milliárd forinttal növekszik, a gázfelhasználás pedig 500 millió forinttal. A vártnál magasabb infláció az üzemeltetési költségeket – mivel megkötött szerződésekről van szó – nem befolyásolja, viszont a beruházások, felújítások esetében kizárt, hogy 3 százalékos inflációval tudnak számolni. Összességében 2023-ban 2,6-3 milliárd forint lesz a többletkiadás. – Ha nem mérséklődnek az energiaárak és az infláció, akkor a költségvetés egyensúlyban tartása érdekében októberben-novemberben olyan döntéseket kell meghoznia a képviselő-testületnek, amelyek bevételnövekedést és kiadáscsökkentést eredményeznek – összegzett Szabó Péter. Hozzátette, hogy a kötelező és az önként vállalt feladatok aránya már most is egészségtelen, hozzávetőleg a keret 30 százalékát fordítja a város kötelező feladatokra, a többit pedig önként vállaltakra. A kérdések, interpellációknál Barnabás István képviselő (PDF) arról beszélt, hogy a PFV Zrt. kezelésében lévő homokbányából a piaci árnál jóval alacsonyabb áron jutott hozzá a kitermelő cég a homokhoz, ezzel kár érte az önkormányzatot. A képviselő által feltett kérdésekre – bár mint kiderült, ebben a kérdésben nem

Fotó: Szép Zsóka

interpellálható – dr. Blazsek Balázs címzetes főjegyző válaszolt, azt mondta, hogy igazságügyi szakértővel vizsgáltatták meg a kérdést, aki megállapította, hogy ez a konstrukció és ez az árképzés az adott gazdasági környezetnek megfelelő, ergo nem érte az önkormányzatot kár.

Módosította a testület a Paks Kistérségi Szociális Központban személyes gondoskodást nyújtó ellátásokról, azok igénybevételeiről és a fizetendő térítési díjakról szóló önkormányzati rendeletet. Az új rendelkezés megtalálható a paks.hu honlapon az Önkormányzat/Testületi anyagok fül alatt.

Az önkormányzat 2022. évi költségvetési rendeletének módosítása is napirenden volt. – Költségvetés témában – az ismert okok miatt – tartózkodni szoktunk a szavazástól, de a város érdekében most támogatni fogjuk a szavazásnál az előterjesztést, hogy meglegyen a döntéshez szükséges minősített többség – jelezte Heringes Anita (PDF). Itt tárgyalták a módosítással összefüggésben az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságok együttműködésével kapcsolatos koncepció

felülvizsgálatát. 2021 novemberében döntött a Paksi Fejlesztési és Vagyongazdálkodási Zrt. (PFV Zrt.) átalakításáról és elismert vállalatcsoport létrehozásáról a képviselő-testület. Az előterjesztés szerint a 2022-ben történt helyi és országos gazdasági változások hatással vannak Paks város költségvetésére is, ezért a vállalatcsoport létrehozásához és működtetéséhez szükséges forrásokat az önkormányzat nem tudja hosszú távon megfelelően biztosítani. Nehéz helyzetben vannak a víziközművek, így az önkormányzat többségi tulajdonában álló Mezőföldi Regionális Víziközmű Kft. is, tárgyalások folynak a cég állam általi átvételének lehetőségéről. Ez a cég is a holdingba került volna. A Paks Közlekedési Kft.-t és a Protheus Holding Zrt.-t időközben értékesítésre jelölték ki, a licit eljárás jelenleg is folyamatban van. Ezen indokok alapján vált szükségessé az elismert vállalatcsoport koncepciójának felülvizsgálata, és egy új koncepció kidolgozása, amivel a DC Dunakom Zrt. vezérigazgatóját bízták meg. Az előterjesztést egyhangúlag elfogadta a grémium.

A város 2022. évi költségvetésének első félévi teljesítéséről szóló beszámolóról is tárgyaltak a városvezetők. A teljesítések a bevételi és a kiadási oldalon időarányosak, közel 50 százalékon álltak félévkor. A szavazásnál a PDF képviselőinek tartózkodása mellett elfogadták az előterjesztést.

Idén is csatlakozik Paks a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok támogatására létrehozott Bursa Hungarica felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjpályázathoz – erről is döntött a testület (részletek az 5. oldalon).

A Paks Roma Nemzetiségi Önkormányzat új székhelyen, a 7030 Paks, Dankó Pista utca 18. szám alatt folytatja tevékenységét, ennek megfelelően módosították az együttműködési megállapodást. A testület döntött a Pro Urbe-emlékrem átadásáról is. A kitüntetést 2022-ben Pupp Réka, az Atomerőmű SE sportolója és dr. Bodnár Imre, a Paks Gyógyászati Központ főigazgatója vehetik át az október 23-i városi ünnepségen. A képviselő-testületi ülést élőben közvetítette a TelePaks televízió, a felvétel felkerült a telepaks.net oldalra.

Kohl Gyöngyi

A víziközmű cégről tárgyalta a testület

Rendkívüli ülést tartott Paks város képviselő-testülete. A fő téma a Mezőföldvíz Kft. integrációja volt.

Az integrációs folyamat megismerése után augusztus 23-án döntött a képviselő-testület az önkormányzati tulajdonú Mezőföldi Regionális Víziközmű Korlátolt Felelősségű Társaság (Mezőföldvíz Kft.) állami integrációjával kapcsolatos szándéknyilatkozat elfogadásáról. Egyben felhatalmazást adtak Perlik Tamás ügyvezetőnek az ehhez szükséges előkészítő tárgyalások lefolytatására. Az integráció következő lépése volt a képviselő-testületi döntéshozatal a tulajdonosi jogkört érintő kérdésekben, és ennek megküldése a Nemzeti Vízművek Zrt. részére 2022. szeptember 20-ig. Erről rendkívüli ülésen tárgyalt a grémium. Szabó Péter polgármester az előzményekről elmondta, hogy a magyar víziközmű ágazatban a szolgáltatók nagy része nehéz helyzetben van, ahogy a 47 településen szolgáltató, a paksi önkormányzat többségi tulajdonában lévő Mezőföldvíz Kft. – A cégnek már ebben az évben is komoly veszteséget kellett elkönyvelnie, amiben az energiaárak emelkedésének is

nagy szerepe van. A veszteség idén várhatóan meghaladja az egymilliárd forintot, ez jövőre megháromszorozódhat – tájékoztatt. Alaposan körüljárva a témát, megismerve a lehetőségeket és meghallgatva Perlik Tamás ügyvezető kérdésekre adott válaszait, úgy döntött a testület, hogy a paksi önkormányzat tulajdonrészének öt százalékát átadja a Nemzeti Vízművek Zrt.-nek, aki ezért átvállalja az idei veszteséget. Ezt a döntést azzal együtt hozták meg, hogy nem zárkozik el az önkormányzat a százszázalékos tulajdonrész-átadástól. Ezzel a Paksi Deák Ferenc Egyesület képviselői is egyetértettek, azzal a kitéttel, hogy minden, az ügyben szükséges további döntés a testület elé kerül. Perlik Tamás ügyvezető arról tájékoztatta a testület tagjait, hogy október végéig el kell készíteni a teljes vagyonleltárt, amit ellenőriz a Nemzeti Vízművek Zrt., majd ezt követően a teljes vagyont átveszi az állam, ezzel pedig hozzá kerül az ellátási felelősség. Erről a témáról szolt a TelePaks televízió szeptember 21-i adása, a műsor visszanezhető a TelePaks YouTube-csatornáján, illetve a telepaks.net oldalon.

-dsz-

Három témában tartottak fórumot

A jelenleg folyamatban lévő településrendezési eszközök módosításával kapcsolatban három témában tartottak lakossági fórumot a városházán. Az egyik téma a Kalocsa–Paks térségében épülő új Duna-hídhöz tartozó két út, a másik a Paks városát érintő utak megvalósításához szükséges pótkisajátításokról szolt, a harmadik téma pedig a Megawatt-Kelet Naperőmű Kft. által létesítendő naperőmű elhelyezhetősége volt.

Volt, aki az elkészült tervek oldalszámára, volt, aki a helyrajzi számok listájára volt kíváncsi a szeptember 20-i lakossági fórumon. A találkozót Paks Város Önkormányzata szervezte azzal a céllal, hogy az érdeklődők feltehessek kérdéseiket három témában.

Az első a Kalocsa–Paks térségében épülő új Duna-hídhöz tartozó két út megvalósításához kapcsolódó pótkisajátítás volt. Gajdos István építésmérnök mutatta be a létesülő két új szakaszt. Az egyik az 512-es jelű lesz, ami az M6-os autópályától indul és Foktőig tart. A másik az 5124-es jelű szakasz, ez lesz a Paks–Gerjen összekötő út. Mivel a projekt két új utat érint, ezért ezekhez módosítani kel-

lett a helyi építési szabályzatot (HÉSZ). A Paks városát érintő utak megvalósításához szükséges pótkisajátítás is a fórum egyik témája volt. Az északi elkerülőt vonatkozásában mezőgazdasági területek feltárását biztosító két út feltüntetésére, valamint az újonnan létrehozott „KÖV” jelzésű övezet feltüntetésére vonatkozik a HÉSZ-módosítás.

A fórum harmadik témája a Megawatt-Kelet Naperőmű Kft. új, 15 megawatt teljesítményű naperőművének elhelyezhetősége volt. Kirizsné Buják Marianna, Paks főépítésze arról tájékoztattott, hogy már megindult a beruházás. Az előző helyi építési szabályzat módosításban volt tartalékterület, ezt vissza kívánják sorolni és a területet a másik oldalon bővíteni. Emiatt válik szükségessé a HÉSZ módosítása.

Aki nem tudott részt venni a fórumon, annak szeptember 28-ig van lehetősége papíralapon, emailben vagy ügyfélkapun keresztül írásban eljuttatni az észrevételeket.

A főépítész javaslata alapján az eljárásba bejelentkezők elfogadásáról, valamint a beérkezett vélemények, javaslatok elfogadásáról vagy el nem fogadásáról, és utóbbi indoklásáról a képviselő-testület dönt.

Lovász Krisztián

Paksi Hírnök

Megjelenik kéthetente, 5000 példányban

Kiadja a TelePaks Média centrum Nonprofit Kft.

Főszerkesztő: Dallos Szilvia

Szerkesztőség: Paks, Dózsa György út 51–53.

Email: paksihirnok@gmail.com

Telefon: 75/830-380

Nyomda: ATOMIX Kft. Nyomdaüzem

Hirdetésfelvétel: paksitv@paks.hu, paksihirnok@gmail.com

ISSN 0865-560X

Következő megjelenés: 2022. október 7.

Szolgáltatásunk igénybe vehető: Hétköznap 7:00-22:00 óráig.
Péntek reggel 7:00 órától vasárnap este 22:00 óráig.

+36-30/222-6030, +36-20/320-0822, +36-20/440-7540, +36-70/326-7266

Kedves Utasaink!

Tájékoztatjuk Önöket, hogy Paks két taxitársasága, a **Fix Taxi** és **Trend Taxi** egyesült. Az új nevünk **AtomTaxi**. Bár a név módosult, a minőség változatlan maradt. Városunk belől továbbra is **690 Ft-os** áron szállítjuk kedves utasainkat, rendezett, dohányfüstmentes autókban, kulturált megjelenéssel. Vállaljuk szerződéses fuvarok, Tolna megyén túlmotató személyszállítási feladatokat, reptéri transzferek lebonyolítását, illetve társaságunk lehetőséget nyújt reklámfelület bérlésére is.

Trendi külső, fix ár!

Keressenek bennünket bizalommal!
Kellemes utazást kívánunk!

AtomTaxiPaks

Reklámfelület bérlésével kapcsolatban:
+36-70/413-7054

Gyémánt díjat kapott az együttműködés

Városmarketing Gyémánt díjat kapott Paks, amellyel kilencre emelkedett a Magyar Marketing Szövetség évente meghirdetett pályázatán elnyert elismerések száma, jelentette be Szabó Péter polgármester sajtótájékoztatón, amit Galazek Viktóriával, az Atomcity márkamenedzserével, a Paks Pont iroda vezetőjével tartottak. A polgármester elmondta, hogy a díjat a marketingstratégiai, márká- és identitásépítési, arculati program kategóriában nyerte el az önkormányzat, a pályázatban az Atomcity Brand és a Paks város közötti arculatfejlesztési kooperációt mutatták be. – A brandépítők és az önkormányzat együttműködése már több projektben megvalósult, ilyen a babacsomag, valamint az elsősök és a végzősök ajándécsomagja, melyekkel mind a lakálpatriotizmust kívánjuk erő-

Fotó: Szép Zsóka

síteni – mondta a polgármester, hozzátéve, hogy a marketingtevékenység egy város életében is fontos, hiszen általa megmutathatja a települést és értékeit.

Galazek Viktória azt mondta, az önkormányzattal immár hat éve, a márká megalapítása óta jó a

kapcsolat. – Nem is tudnánk talán együttműködni, ha emberileg nem találunk meg azokat a közös pontokat és elképzeléseket, amivel ezt a márkát, illetve a város és a márká közötti kapcsolatot lehet építeni. A brandnek és a városvezetésnek is fontos, hogy

a lakosok ezeket az értékeket és a lakálpatrióta szemléletet megismerjék, át tudják venni és tovább tudják vinni – összegzett, kiemelve, hogy a Gyémánt díj visszaigazolás a brand számára arról, hogy jól végzik tevékenységüket.

Nem először vett részt, és nyert díjat Paks az országos városmarketing versenyen, ez volt a kilencedik elismerés. Ahogy korábban is írtunk róla, a város vezetése a turisztikai, városmarketing és kommunikációs csoport létrehozása óta kiemelten kezeli a városmarketinget. A városra váró fejlesztések, beruházások mellett kiemelten fontosnak tartja, hogy Paks pozitív imázsának építésén is dolgozzon, ehhez minél többféle marketingeszközt, innovatív ötletet használjon a jövőben is.

-kgy-

Paksi küldöttség látogatott Zentára

A Paksi Városi Múzeum *Bottyánsánc az évszázadok forгатagában* című kiállításának megnyitójával kezdődött az a rendezvénysorozat, amellyel a város napját ünnepték Zentán. Vajdasági testvértelépülésünk meghívására paksi delegáció is ellátogatott a négynapos programra. Szántó Zoltán, Paks alpolgármestere azt mondta, hogy a koronavírus-járvány miatt jó ideig nem tudtak személyesen találkozni a testvértelépülések képviselői, ám idén ismét van rá lehetőség. – Úgy vélem, mindenki régóta várta már, hogy ismét tudjuk személyesen is tartani a kapcsolatot, ami nemcsak a települések vezetésére igaz, hanem az intézményekre, civil szervezetekre is – mondta. Arról is tájékoztatott, hogy a négynapos látogatás során protokolláris és kulturális programokon is részt vett a küldöttség. A programsorozatra többek között kiállításokkal, irodalmi találkozókkal, koncertekkel, táncbemutatókkal, sporteseményekkel, gyermekprogramokkal és kézműves-foglalkozásokkal készültek a szervezők, utóbbi a paksi múzeum múzeumpedagógusai is tartottak. A paksi küldöttség megtekintette Zenta és tágabb környezete kulturális és építészeti emlékeit. A zentai csata 325. évfordulója és a város napja alkalmából a

Fotó: magánarchívum

képviselő-testület díszülésén átadták Zenta legrangosabb kitüntetéseit. A díszülést megelőzően megkongatták az emlékharangot, majd a jelenlévők elhelyezték koszorúikat a Tisza-parton álló emlékműnél. A paksi delegáció tagja volt Szántó Zoltán alpolgármester, Ruff Ferenc külkapcsolati referens és Kern József városgazda, továbbá Molnár Tibor gépkocsivezető. Mellettük a Paksi Városi Múzeum munkatársai

közül is utaztak, valamint a Paksi Ifjúsáért Egyesület képviselői is kilátogattak Zentára, találkoztak a Rákóczi Szövetség Zentai Ifjúsági Egyesületének néhány tagjával, és megbeszélték, hogy a jövőben a két szervezet szoros kapcsolatot alakít ki. Ennek jegyében szeretnének egy újabb találkozót tartani, mégpedig Pakson, aminek a szervezését már meg is kezdték.

Kohl Gyöngyi

Rövidesen kiírják a pályázatot

Csatlakozott Paks Város Önkormányzata a Bursa Hungarica ösztöndíjpályázat 2023-as fordulójához – így döntött a képviselő-testület a szeptemberi ülésen. A Bursa Hungarica felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjrendszerben a felsőoktatási intézmények hátrányos helyzetű hallgatóinak nyújtanak rendszeres anyagi támogatást. Ez egy többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok és a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás, valamint az intézményi ösztöndíjrész, utóbbi azt jelenti, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériuma a másik két forrásból összetevődő ösztöndíjat a minisztérium hivatalos lapjában közzétett értékhatárig kiegészíti. Az elmúlt évben a kiegészítés megközelítőleg havi ötezer forint volt. Kétféle pályázat van. Az „A” típusú pályázatban a felsőoktatásban hall-

Fotó: Babai István

gatói jogviszonnyal rendelkezők vehetnek részt, a folyósítási ideje 10 hónap (két egymást követő tanulmányi félév). A „B” típusú pályázatot az érettségi előtt álló középiskolásoknak, illetve felsőfokú diplomával nem rendelkező, felsőoktatási intézménybe még felvételt nem nyert érettségizetteknek hirdetik meg. A csatlakozott települési önkormányzatoknak 2022. október 3-ig kell kiír-

niuk a pályázatot. Az előző évek pályázati tapasztalatai alapján a 2023-as pályázati fordulóban felhasználható keretet négy millió forintban határozta meg a képviselő-testület. A Bursa Hungarica felsőoktatási önkormányzati ösztöndíjpályázat az illetékes minisztérium és az önkormányzatok együttműködésével 2000 óta működik.

Kohl Gy.

Ülésezett az NNÖ

Közmeghallgatással egybekötött testületi ülést tartott a paksi Német Nemzetiségi Önkormányzat (NNÖ) szeptember 7-én. A grémium öt témát tárgyalt, többek között elfogadták a 2022. évi költségvetés féléves beszámolóját, továbbá egyeztettek következő rendezvényükről, a Roger Schilling születésnapja alkalmából tartandó megemlékezésről – tájékoztattott Fehér György, a Német Nemzetiségi Önkormányzat elnöke. Hozzátette, az önkormányzat tervei között szerepel az együttműködés folytatása az általános iskolákkal, megtartják hagyományos versenyüket, a német nyelvi vetélkedőt. Fehér György értékelte az ide évet, kitérve a huszonkettedik alkalommal megszervezett német nemzetiségi napra. Kiemelte, hogy ismét nagy sikere volt a rendezvénynek.

Szép Zsóka

Fiatal szakképzetteknek szól a pályázat

Pályázatot hirdetett Paks Város Önkormányzata képviselő-testületének humánpolitikai bizottsága a fiatal szakképzett pályakezdekők Pakson történő letelepedésének támogatására. Az egyszeri – pénzintézet útján felhasználható – vissza nem térítendő helyi támogatás lakás, családi ház vagy építési telek vásárlására, vagy lakás, családi ház építésére szól. Azok pályázhatnak, akik még nem töltötték be a 40. életévüket és munkahelyük jelenleg Pakson van. A pályázatokat a bizottság legkésőbb 2022. október 15-ig elbírálja, és öt munkanapon belül minden pályázónak írásos értesítést küld. A bírálat során előnyben részesítheti a grémium azokat

a pályázókat, akik első saját tulajdonú ingatlant vásárolnak vagy építenek. A nyertes pályázókkal Paks Város Önkormányzata támogatási szerződést köt. Nyertes pályázat esetén a pályázó vállalja, hogy a támogatás igénybevételeitől számított öt évig a városban fennálló munkaviszonyát neki felróható okból nem szünteti meg; a vállalt feltételek öt éven belüli megszűnése, illetve szerződésesség esetén a készpénzben kapott támogatást nyolc napon belül teljes összegben a bizottság döntésétől függően kamattal vagy kamatmentesen visszafizeti; a támogatással vásárolt vagy épített ingatlant a szerződés érvényessége alatt további bérletbe

nem adja; a vásárolt, illetve épített ingatlant öt éven belül nem értékesíti, amennyiben mégis, akkor Paks közigazgatási területén vásárol másikat. A pályázatot kiíró bizottság a döntést követően valamennyi pályázó nevét, az elnyert támogatás formáját és összegét nyilvánosságra hozza. A pályázati formanyomtatvány átvehető a Paksi Polgármesteri Hivatal (Paks, Dózsa György út 55–61.) intézményfenntartó csoportjánál, vagy letölthető a paks.hu honlapról, ahol a részletes pályázati kiírás is megtalálható. A pályázatok beérkezésének határideje 2022. szeptember 28. 16 óra.

-kgy-

BABAI ISTVÁN fotós, operatőr

„Céлом nyomot hagyni a világban. Nagyszerű dolognak tartom az új atomerőmű építését. Meglehet, száz év múlva az én fotóimat nézegetik majd erről a térség jövőjét meghatározó időszakról.”

Támogatom

Kutas Attila: Hálával távozom Paksról

Kutas Attila plébánost, felmentve a helyi katolikus intézmények püspöki biztosi megbízatása alól, Bólyba helyezte át plébánosnak Felföldi László megyéspüspök 2022. szeptember 21-i hatállyal. Kutas Attila helyére Kürtösi Krisztián bátaszéki plébános érkezett Paksra.

Fotó: TelePaks

Kutas Attila öt évig szolgált a paksi katolikus egyházközség plébánosaként. Felföldi László megyéspüspök a Baranya megyei Bólyba helyezte át a tiszteletet szeptember 21-től. Ahogy a hívek szólítják, Atitisi életében nem ez lesz az első környezetváltozás. 2001-ben kezdett Pakson, akkor csak egy évig maradt a városban. Megfordult több faluban, illetve Dombóváron, majd 2017-ben ismét Paksa került. Azt mondta, hogy hálával megy

el Paksról, hiszen az elmúlt öt éve is megtelt gyönyörű eseményekkel. – Megköszönöm, megpróbálom felidézni ezekben a napokban, ami szép volt, jó volt, illetve azt is, ami nehéz volt és fájdalmas, mivel ezekből is tanultam, és edződtem közben – mondta Kutas Attila.

Az elmúlt időszakban remek kapcsolatot alakított ki mind a kollégákkal, mind a szülőkkel. A visszajelzések alapján úgy érzi, elérte a célját. – Például a katolikus óvodába járó gyermekek szüleit sikerült megérinteni, mivel rengeteg visszajelzés jött tőlük. Mindig eljöttek azokra az alkalmakra, ami-

ket meghirdettem. Visszaigazolódtam, hogy nekem a Jóisten ehhez adott karizmát, hogy a kívülállónak tűnőket megszólítsam. Mindig izgatott, hogy aki távol van, hogyan lehet elérni, és az örömről beszélni, ami az isteni kapcsolatot jelenti. Ebben, én úgy érzem, az elmúlt öt évben itt nem kell szégyenkezniem – összegzett.

Kutas Attila helyére Kürtösi Krisztián bátaszéki plébánost helyezte át Felföldi László, valamint megbízta a helyi katolikus intézmények püspöki biztosi szolgálatával.

A Kutas Attilával készített hosszabb beszélgetés a TelePaks kistérségi televízió *Közélet közelről* című magazinjának szeptember 19-i adásában tekinthető meg a TelePaks YouTube-csatornáján és a telepaks.net oldalon.

Szép Zsóka

Kulturális program szalmabálák között

A második alkalommal megrendezett Paksi BorBála programsorozatban négy nap alatt tizenhat színpadi program, gyermekjátsszótér és helyi termelők várták az ASE sportcsarnok mellett 220 bálából felépített színházba ellátogatott mintegy 3000 embert. A nagyszabású rendezvényt a Csengey Dénes Kulturális Központ szervezte.

Fotó: Szép Zsóka

A rendezvény első napján, szeptember 7-én Paksi BorBála mondott köszöntőt. Az ELTE rendezvénnel azonos nevű kutatója azt mondta, hogy úgy érzi, mintha hazaérkezett volna. Járai Márk, a Halott Pénz együttes tagja Cseh Tamás-dalokkal lépett a közönség elé. Az énekes már többször megfordult Pakson, ez alkalommal akusztikus előadással készült. A gyermekprogramokból Tóth Emese MiniZenéje volt az első a sorban. Este „szomjas fiúk tolták a kakaót” az E-mancik színházi manufaktúra előadásában. Általános iskolások és a Vak Bottyán gimnázium tanulói vettek részt a másnap délutáni programon, a KultúrTalálka verszenekar műsorán, őket késő délután a Rutkai Bori Banda gyermekkoncertje, majd a Maszkura és a Tücsökraj követték. Este Szabó Simon, Inotay Ákos, Lorán Barnabás „A férfi, ha el-

mult negyven... de fejben harminc se” című stand up előadását tekinthette meg a közönség. A Paksi BorBála harmadik napján is volt gyermekkoncert, mégpedig a Holló együttes előadásában, este pedig a Folkfonics lépett színpadra megzenésített versekkel. Őket „Pilinszky és én” címmel Töröcsik Franciska és Prieger Zsolt rendhagyó előadása követte, a nap a Sena DagaDub koncertjével ért véget. Az utolsó napon Takács Eszter gyermekkoncertje, Pokorny Lia és Kálloy Molnár Pé-

ter „Karantén vagy Te” című előadása, majd a Berki Tamás trió fellépése szerepelt a kínálatban. Cselenkó Erika, a Csengey Dénes Kulturális Központ igazgatóhelyettese azt mondta, hogy az érdeklődők száma már a rendezvény harmadik napján meghaladta a tavalyit, nagyon kedvező visszajelzések érkeztek mind a látogatók, mind a fellépők részéről. Hozzátette, hogy a Paksi BorBála a kulturális központ munkatársai számára a legkedvesebb rendezvény, főként a hangulata miatt.

-se-

Jubileumot ünnepel a gyermekkönyvtár

– Beváltotta a hozzá fűzött reményeket a tíz évvel ezelőtt létrehozott Kincskereső Gyermekkönyvtár, amely 21. századi közösségi és információs térként működik – mondta köszöntőjében Szabó Péter, Paks polgármestere azon a rendezvényen, amit a gyermekkönyvtárban és környékén tartottak szeptember 10-én. – Évtizedekig tartó ábránd után kezdődhetett meg a gyermekkönyvtár kialakítása, és valósult meg ez az álom tíz évvel ezelőtt – ezt már Szelpné Virág Rita, a Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár megbízott igazgatója mondta, aki nek beszédéből megismerhette a hallgatóság, hogyan vált le az anyaintézményről a gyermekkönyvtár, és lett olvasást, könyvet népszerűsítő, számos kulturális és irodalmi programot szervező közösségi térre. A születésnap rendezvényen megjelentek az egykori munkatársak is, köztük Gutai István nyugalmazott könyvtárigazgató, valamint Lázár Ágnes nyugalmazott könyvtáros. A beszédeket Gryllus Vilmos gyermek-

Fotó: Sólya Emma

műsora követte, amely egyben a *Klasszikusok Pakson* térzenei programsorozat része volt. A családokat és a gyerekeket a rendezvény ideje alatt kézműves-foglalkozásokkal, valamint az Ökocsiga Játsszóház parasztud-

varával várták, és az érdeklődők kiállítást is megtekinthettek az elmúlt tíz évben készült fotókból. A program végén mindenki kaphatott a Kincskereső Gyermekkönyvtár születésnapjából. *Sólya Emma*

Szüreti napot tartottak Dunakömlődön

A huszonnegyedik volt a sorban az idei dunakömlődi szüreti nap. A csapadékos, hűvös időjárás miatt a felvonulás ugyan nem a megszokott nagy, színes forgatag volt, de a feldíszített járművekkel, lovasokkal így is remek hangulatot sikerült teremteni. A kisbíró botjára – amit még az első szüreti napra alkotott Feil József fafaragó – idén is felkerült a díszes szalag Hrivik Lászlóné jóvoltából, aki minden esztendőben népviseletbe öltözik az alkalomra. A kísérőprogramok sorában volt vásártér, a gyerekeknek ugrálóvárak, arc- és hennafestés. A rendezvényen az időjárásra tekintettel a Faluházban lépett fel a Langeléta Garabonciások, a HuMen Brass Band fúvószenekar, a Miss Bee, Várkonyi András és Fodor Zsóka, a Tűzvirág Táncegyüttes, valamint Oszvald Marika. A nap izgalmas pillanatai voltak, amikor kiderült, kik készítették *Az őszi ízei* pályázatban a legízletesebb lekvárokat az őszi gyümölcsökből, illetve *Az őszi ízei* a

tányéron pályázatban a legfinomabb süteményeket az évszak gyümölcsjeinek felhasználásával. A zsűrire tíz lekvár megkóstolása várt, a díjazottak sorrendben: Siposné Suszter Andrea (áfonyalekvár), Varjas István (sárgabaracklekvár), Szabóné Pacskó Szilvia (áfonyás körtelekvár).

A süteményeknél a díjazottak sorrendben: Szabóné Pacskó Szilvia (kevert szilvás sütemény), Siposné Suszter Andrea (birsalmás tejszínes torta), Hergerné Frics Barbara (szilvás mascarponés tortaszelet). A szüreti napra díszbe öltöztették a települést, a faluházhoz a

már állandó dekorációs elemnek számító, szalmából készített fiú- és lányfigura került, a Coop áruházhoz egy szintén szalmából készített traktor, illetve biciklis figura, egy másik helyszínre pedig őszi hangulatú kompozíció.

-kgy-

Fotó: Szép Zsóka

A virágos kerteket díjazta az alapítvány

Huszonhatodik alkalommal hirdette meg az Együtt a parlagfű ellen Alapítvány Paks Város Önkormányzata támogatásával a városi virágosítási versenyt. Mintegy 190 nevezés érkezett a versenyre, amelynek díjkiosztóját a közelmúltban tartották az alapítvány székhelyén. A szervezet munkatársai, Adorjáné Kiss-Csordás Alíz, Hanol-Takács Anikó, valamint Fodor-Szurovszki Tünde tájépítész június közepén zsűriztek. Adorjáné Kiss-Csordás Alíz elmondta, hogy az értékelésnél az egyik fő szempont a harmónia volt. Az eredményhirdetésen arany, ezüst és bronz minősítéseket adtak át, családi ház kategóriában mindegyikből hatot, míg lépcsőház, utca, illetve munkahely kategóriákban mindegyikből egyet. Minden díjazott oklevelet, illetve Kozák Éva gerjeni keramikusmester által készített plakettet vehetett át, valamint virágpalántákat kapnak 2023 tavaszán. A legszebb virágos munkahely kategóriában az arany minősítést a Paksi Napsugár Óvoda Munkácsy utcai tagóvodája kapta, a bronzot az ASE konditerme. Ebben a kategóriában az ezüst minősítést a Paks Kistérségi Szociális Központ nappali melegedője nyerte el, ahol négy évvel ezelőtt alakítottak ki konyhakertet, majd virágosker-

Fotó: Szép Zsóka

tet, amellyel két évvel ezelőtt is neveztek a virágosítási versenyre. A kert gondozása a melegedő lakóinak feladata, amit szívesen végeznek. A legvirágosabb utca a Munkácsy Mihály utca lett, ezüst minősítést kapott a Kalap, bronzot a Gyár utca. A lépcsőházak közül az arany minősítést az Építők útja 14. szám kapta, ezüst minősítést érde-

melt a Gesztenyes utca 25. szám alatti lépcsőház, bronzot pedig a Duna utca 1/C. Azok a nevezők, akik nem értek el minősítést a virágosítási versenyen, egy-egy kerámia szélcsengőt és emléklapot vehetnek át az alapítvány Gesztenyes úti székhelyén szeptember 12-től hétköznapi napokon 8 és 14 óra között.

-se-

Nem a lefolyóba való a sütőzsiradék

Újabb lépést tett Paks a környezettudatosság felé, amikor tavaly tavasszal a „CseppetSem” programot üzemeltető Biotrans Kft. és az önkormányzat együttműködésében hasznáلتsütőolaj- és sütőzsiradék-gyűjtő konténereket helyeztek ki a város tíz pontján és a településrészekben. Az országos környezetbarát program célja, hogy Magyarország vízbázisai mentesüljenek a háztartásokban keletkező sütőolaj- és zsírszennyezésektől. Ezek az anyagok a lefolyókba kerülve ugyanis károsítják, ihatatlanná teszik az ivóvízkészleteinket, elszírosítják a talajt, ami így természetlen lesz, az élővizek élővilága pedig elpusztul tőlük. Pakszon eddig 6500 liter használt étolajat gyűjtöttek be a programban, az utóbbi időben azonban csökkent a lakosságtól begyűjtött olaj mennyisége, illetve ürítéskor ta-

Fotó: Szép Zsóka/archív

láltak már gyűjtőkben üveghulladékot, kommunális hulladékot, szelektíven gyűjthető hulladékokat, sőt motorolajat és építési törmelék is. A sütőolajgyűjtők sárga színűkkel, alakjukkal jól elkülönülnek a többi szelektív hulladék-gyűjtőtől. A használt

sütőolajat és sütőzsiradékot eredeti csomagolásában vagy zárt befőttes üvegben kell elhelyezni a gyűjtőben. Beleönteni nem szabad! A „CseppetSem!” rendszerben nemcsak a használt étolaj, hanem további anyagok, így a sütőolaj, kókusz- és palma-

olaj is leadható, mindez korlátlan mennyiségben. A cég minden liter leadott olaj után 25 forinttal támogatja a paksi ÖKO Munkacsoport Alapítványt. Jantnerné Oláh Ilona, a szervezet kuratóriumának elnöke azt mondta, hogy kedvezményezettnek lenni nagy megtiszteltetés, elismerése a városban végzett 25 éves munkájuknak. – Az összeg segítség alapítványunk működési feltételeinek biztosításához, a különböző programjaink megvalósításához, mint például a gyermekeknek kiírt pályázatok díjazása, az életfaakció megvalósítása, ismeretterjesztő előadások szervezése. Legutóbb a nagysikerű „Legyen szívügyünk a Föld!” című környezetvédelmi konferencia költségeihez volt segítség a támogatás – összegzett Jantnerné Oláh Ilona.

-kgy-

Állásbörzék: lehetőség a személyes találkozásra

Budapesti és pécsi állásbörzéken vesz részt a következő hetekben a Paks II. Zrt. – Karrierportálunkon minden fontos információt közléstünk, de az ilyen rendezvények a személyes találkozás lehetőségét teremtik meg, ami meghatározó lehet egy életpályára vonatkozó döntés során – fogalmazott Mittler István kommunikációs igazgató.

Fotó: Paks II. Zrt.

Paks II. standja a pécsi Pollack Expón

Napjainkban online formában egyre több mindent el lehet intézni, de bizonyos helyzetekben a személyes kapcsolatfelvétellel sok olyan impulzussal szolgál, ami hozzájárul a sikerhez. A személyes találkozás érdekében vesz részt a Paks II. Zrt. az egyetemeken és egyéb szervezetek állásbörzéin – természetesen emellett az álláslehetőségekre vonatkozó minden információ megtalálható a cég karrierportálján is.

– Az állásbörzék kiváló lehetőséget nyújtanak azoknak, akik pályájuk elején igyekeznek meghatározni karrierútjukat vagy pályamódosításra készülnek, de kiváló lehetőség a cégeknek is. Egy-egy ilyen seregszemlén alkalom adódik arra, hogy a munkatársaim beszéljenek a Paks II. projekt jelentőségéről, a cégünk által biztosított – nyugodtan mondhatom – kitűnő feltételekről, válaszoljanak a felmerülő kérdésekre, eloszlassák az esetleges kétségeket – fogalmazott

zott a Paks II. Zrt. kommunikációs igazgatója. Mittler István hozzátette, hogy gyakori fenntartás például az, hogy paksi, tehát nem nagyvárosi álláslehetőségről van szó, de munkatársai tájékoztatása nyomán az érdeklődők kétségei hamar szertefoszlának. Ennek oka, hogy egyrészt Paks az ország közepén van, csupán bő egy órányira a fővárostól, másrészt jellemző az, hogy a kollégák rövid időn belül a paksi letelepedés mellett döntenek. – Jöttek már hozzánk fiatalok, és persze komoly szakmai tapasztalattal rendelkezők

is, az ország minden szegletéből. Paks, ahogy mondani szoktuk, kisváros nagy lehetőségekkel, a kényelmes, nyugodt élethez minden megtalálható. Nem beszélve arról, hogy egy olyan projekthez hívunk új kollégákat, amely az ország energiabiztonságát hivatott szolgálni – részletezte a kommunikációs igazgató. Mittler István megjegyezte, a nukleáris iparra jellemző, hogy aki leteszi mellette a voksát, tartósan elköteleződik, mert kiszámítható, hosszú távú karrierlehetőséget biztosít. – Egy atomerőmű építésében részt venni,

ahhoz csak egy kicsivel is hozzájárulni, nagyon nemes feladat és szép kihívás. Ezt a munkatársaim rendre megerősítik – hangsúlyozta.

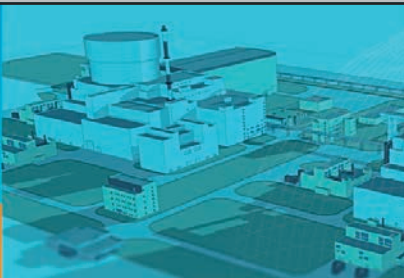
A Paks II. Zrt. az elmúlt évekhez hasonlóan idén ősszel is több állásbörzén megjelenik majd. 2019 óta saját, egyedi tervezésű, exkluzív standján várja az új atomerőművi blokkok építésével megbízott cég az érdeklődőket. A kommunikációs igazgató tájékoztatása szerint az őszi menetrend már összeállt. Az első állomás 2022. szeptember 21–22-én a budapesti Jobverse, amelynek elődjén, az online térben rendezett JOB4ME-n is részt vett a Paks II. Zrt. Kereshetik az érdeklődők a Paks II. standot október 4-én az Óbudai Egyetemen, október 11–12-én a Műegyetem állásbörzéjén, november 16-án pedig a pécsi *Mi a pálya?* 2022 műszaki pályaválasztó fesztiválon is.

(X)

PAKS II.
ATOMERŐMŰ ZRT.

www.paks2.hu

*Olcsó
Biztonságos
Klimabarát*

 Paks II. Atomerőmű Zrt.

Fotó: Szaffenauer Ferenc

Jó napot, mi újság?

Lázár Ágnes

Lázár Ágnes, a Paksi Pákolitz István Városi Könyvtár nyugalmazott könyvtárosa tanító szeretett volna lenni, gyerekekkel foglalkozott az édesanyja és a testvére is. A Vak Botyán Gimnázium elvégzését követően, 1974-ben jelentkezett a Kaposvári Tanítóképzőbe, azonban fél pont hiányzott a sikeres felvételihez. Élete kereke azonban nem emiatt fordult meg. Állományrevíziót tartottak azon a nyáron a városi könyvtárban, amihez diákokat kerestek. Ágnes kapott az alkalmon, és két hónapot a könyvek között töltött. Képesítés nélküli tanítónak dolgozott a dunakömlödi iskolában, lejárt a szerződése, amikor megkeresték a könyvtárból, hogy van-e kedve odamenni dolgozni. Ágnes örült a lehetőségnek, a munkát 1975 március 1-től kezdte meg a Villany utcai egykori zsinagógaépületben. Kezdetben a felnőtt-olvasószolgálatban dolgozott, majd rövid ideig a gyermekkönyvtárban. Amikor utóbbi részlegesen megüresedett egy álláshely, kérte az akkori igazgatót, Herczeg Ágnest, hogy visszamehessen a gyermekek közé. Mint kiderült, nyitott kapukat döngtetett. Lázár Ágnes több mint harminc évig vezette a gyermekkönyvtárat, majd az idén tízéves Kincskereső Gyermekkönyvtár új épületében már

nem egyedül dolgozott, hanem Bodor Évával. Számos program fűződik Ágnes nevéhez. Kiemelte, nagyon szerette a könyvtári órákat, mert ezek közben tanítónőnek érezhette magát. Gyorsan hozzátette, egyáltalán nem bánta meg, hogy végül nem lett az. Szótárhasználati vetélkedőt, szavaló- és szépkiejtési versenyeket, író-olvasó találkozókat szerveztek. Nagyszabású volt a Népmese Napja rendezvényük mellett a Boszorkány Napok, a Mackó Hetek, a Manó Olvasóklub. Akik utóbbin részt vettek, azoknak arra is adódott lehetőségük, hogy egy éjszakát a könyvtárban tölthessenek. A Kakaóparti program máig népszerű. Az olvasásnépszerűsítő pályázat mellett mindig hirdettek rajzpályázatot is, amelyre megesett, hogy félezer rajz érkezett. Nagyon jó kapcsolatot ápolt az iskolákkal és az óvodákkal. Hálás szívvel gondol Herczeg Ágnes és Gutai István igazgatókra, akik mindig biztosították az anyagi háttérrel ötleteihez. Beiratkozó mindig sok volt, az olvasási szokások pedig folyamatosan változtak a gyermekkönyvtárban, mondta. Bizonyos időszakban a meséket, majd az ifjúsági regényeket, később az ismeretterjesztő könyveket részesítették előnyben a gyerekek; a verseket keve-

sebben szerették. Ágnes 2015 óta nyugdíjas, de tapasztalja ő is a digitális világ térhódítását. Azt vallja, tapasztalatai alapján is, hogy akinek sok mesét olvasnak, az nagyobb szókinccsel rendelkezik, okosabb, ügyesebb mint az, aki nem részesül ebben. Lázár Ágnes szakmai pályafutása alatt tizenöt évig kijárt a dunakömlödi könyvtárba, és ő katalogizálta a művészeti iskola könyveit, hanglemezeit. Aktív nyugdíjas napjait nővére, húga és családjaik körében tölti, keresztlányát meg is fertőzte a könyvtáros-sággal. Az egykori kolléganőkkal rendszeresen találkoznak, kirándulnak, felelevenítik az emlékeiket. Azt mondta, a munkahelyi közösség évtizedeken át elismerésre és irigylésre méltó volt, azonos korú és gondolatvilágú könyvtárosok dolgoztak együtt, az igazgatók is összekovácsolták a csapatot. Arra a kérdésre, hogy mit olvas a könyvtáros, azt válaszolta, hogy mindenevő, a történelmi regényektől a könnyed irodalomig, legyen az hazai vagy külföldi szerző műve, mindent elolvas, amire főként télen van ideje. Ágnes csupán néhány méterre lakik a könyvtártól, ahova – mint mondta – a mai napig hazajár.

Sólya Emma

Az eltűnt városkép nyomában

A szeszfőzdetől a szövetkezeti Birkacsárdáig

A Freund családhoz köthető szál, hogy a Paksi Konzervgyár elődjeként, 1932-ben alapított Krausz–Moskovits Egyesült Ipartelepek Rt. iparendélyében megnevezett Freund Fülöp üzletvezető irányította 1932–1938 között a kóser pálinkafőzést az üzemben. 1940-es nyári sajtóhír, hogy egy román katonaszökevényt saját sógorai a Freund-féle kocsmá ajtajában lőttek agyon, mely ügy háttérében családi viszály állt. A deportálások után évtizedekben a Freund család több tagja is visszalátogatott városunkba, és jó emlékekkel idézték fel a hajdani családi szeszfőzdet.

„A korcsma is megvan, csak most italboltnak hívják. Házukban valami ifjúsági klub van, szeszfőzdejük nem létezik és a törkölyös gödrök, ahová gyermekkoromban beleestem és lábamra törtem, be vannak zárva. A Villány utcában volt a gettó, ahonnan a paksi zsidók zömét utolsó útjukra vitték. Freund nagybátyám házána kapuja zárva.” (Új Kelet, 1973.03.09.) – írta a '70-es években hazalátogató Deutsch Ervin.

1972-ben egy minőségi bútörüzlet alapítása kapcsán Tel-Avivból hallunk a Paksról elszármazott Freund Jakabról:

„Ünnepélyes külsőségek között nyílt meg Tel-Avivban, a Ben Jehuda utca 180. szám alatt a Zenith bútörüzlet, amely mögött az egykori magyarországi ortodoxia életében fontos szerepet játszott két család együttes vállalkozása áll. A budapesti származású Frank Dov és a Paksról elszármazott Freund Jákov nyitotta meg az üzletet.” (Új Kelet, 1972.06.30.)

Fotó: magánarchívum

Szövetkezeti csárdák / Birkacsárdá (képeslaprészlet, 1971)

A rendszerváltás után látogatott Paksra Deutsch Imre:

„...a gyerekkorom nyarait Pakson töltöttem a nagyapáménál. Freund Lajosnak hívták a nagyapámat, a mai könyvtártól nem messze volt kifőzdejük. Szeszfőzde is volt benne, megalkott szekerek hozták a gyümölcsöt az udvarba.” (Atomerőmű, 1991.07.01., 3.o.)

Emerich Deutsch néven Franciaország legnagyobb közvéleménykutató intézete, a SOFRES vezetőjeként hivatkozták, aki 1991-ben a paksi atomerőmű már akkor tervezett bővítésével kapcsolatban francia megrendelésre végzett kérdőíves közvéleménykutatást a hazai energiahelyzet és a paksi atomerőmű megítéléséről. 1994-ben a holocaust 50. évfordulóján rendezett paksi ünnepségen a táblaavatásra meghívott vendégek között Freund Imre is beszédet mondott:

„Pakson születtem, itt jártam iskolába. A zsidó elemi után a polgári iskolában végeztem tanulmányaimat. Pakson éltem 1948-ig, 1944-ben megszakítva itt tartózkodásomat az auschwitzit deportálással. Mint a túlélők egyike, 1945-ben visszatér-

tem Paksra, ahol édesapámat viszontlátva megpróbáltuk lelkileg összetört életünket folytatni. Anyám és két húgom nem tért vissza: az auschwitzit halálágerben pusztultak el. Paksot 1948-ban hagytam el, s 1949 márciusában többedmagammal végleg elhagytam Magyarországot és kivándoroltam az akkor már egy éve megalakult Izrael államba. Azok számára, akik még emlékeznek nevemre vagy családomra, megpróbálom felidézni a régi Paksot. A főutcán volt a szeszfőzdenk, gyártottuk a finom kisüstit, a szilva-, barack- és törkölypálinkát. Jónéhány házzal előtte már érezni lehetett az illatokat, attól függően, hogy melyik fajta gyümölcsöt főztük. Szüret után jöttek a törkölyös szekerek, reggeltől estig hordták a friss törkölyt, amelyet az udvar végében lévő vermekben raktároztunk.” (TMN, 1994.06.09., 4.o.)

Folytatva a Fő utca 31. számú épület történetét, a Freund szeszfőzde kocsmája az államosítás után a Földszövhöz került. A Földművesszövetkezeti Vendéglőből később 1. számú italbolt lett, majd 1965 októberében átalakították csárdává. A nevét onnan kapta, hogy a környéken csak itt

lehetett birkahúsból készült ételeket kapni, melyhez az alapanyagot a környékbeli téeszkek biztosították. Az ÁFÉSZ paksi Birkacsárdáját birkapörköltre specializálták, s az első időszakban Hauszmann János vezette a vendéglátóhelyet.

„Nálunk a birkahús fogyasztása ugyan nem olyan elterjedt, mint a sertés- vagy marhahúsé, de egy igen széles népréteg számára annál inkább kedvelt. Birkapörköltet azonban nagyon kevés vendéglátóhelyen készítenek, éppen ezért a paksi birkacsárdát sokan keresik fel még távolabbi vidékekről is. Nagyon keresett a birkapörkölt, amit az is mutat, hogy tavaly 4,3 milliós forgalmat bonyolított le ez a csárda.” (TMN, 1972.03.11.)

1976 nyarán korszerűsítették és bővítették a csárdát, ahol tömeges étkeztetés folyt. Különválasztották az étkezőket zavaró kocsmái részt, s ezzel sokat javított a közétkeztetésen az üzemeltető. Sokan muzsikáltak a vendéglőben az évtizedek alatt: Ádám Béla tamburazenekara, Vadas Pál, László Ferenc zenekara stb. 1982-ig üzemelt, ekkor a szövetkezet az újonnan épített Sánc éttermének megnyitásával egyidejűleg a Birkacsárdát bezárta. Helyén 1986 elején közös mintaboltot nyitott a Taurus Gumiipari Vállalattal a paksi ÁFÉSZ. Aztán 1992-ben a Taurus üzletet a nagyáruház műszaki osztályára költöztették, a helyére pedig az a mezőgazdasági bolt került, amelyet a növényvédő szerek erőteljes szaga után sokan „bűdösboltnak” hívtak.

A paksi köznyelvben átvesszük szüleink, nagyszüleink szófordulatait, és bár én már nem kóstolhattam a Birkacsárdá pörköltjét, sem a fagylaltját, de a mai napig mondom, ha elmentem befele, hogy beálltam a Birká-udvarba.

dr. Hanol János

Az asztal a Magyar Néprajzi Lexikon meghatározása szerint „általánosságban: elsődlegesen étkezésre használt, lapból és lábazatból álló állvány mindennemű formai és funkcióbeli változata. (...)”

A napjaink lakáskultúrájában meghatározó szerepű bútor használatának kezdetei az ókorig nyúlnak vissza, az asztal sokáig mégsem volt a ház berendezésének állandó része, ha épp nem volt rá szükség, félretették vagy kivitték. Kezdeti formáinak „felhalálása” valószínűleg különböző helyeken párhuzamosan, többször is megtörtént. Az ókori tálcaasztal egy talpazatra emelt kerék tálca volt. Ezt követhette az úgynevezett bakosasztal, amely két bakra felfektetett deszkából állt, könnyen felépíthető és bontható volt. Az oldható kötésű deszkalábú asztal és a négy egyenes oszloplábon álló, kávaerősítéses asztal a 14. századi Olaszországból terjedt el. A 15. században délnémet területeken alakultak ki a „gótikus szabású”, ferde- vagy terpeszlábú és kecskelábú asztalok. A késő reneszánsz idején orsósan esztergált lábú, később a klasszicista stílushoz igazított forma vált divatossá.

A paraszti kultúrában az asztalhasználat több korszak jellegzetességeit fenntartotta. A kezdeti darabokhoz hasonlítható az asztalszék, melyet a pásztorok, parasztek a hétköznapi nyári étkezéseknél használtak.

Tárgy/ történet

Közepére gyakran köralakú kivágást készítettek a bogrács számára. A bakos asztallal még a 20. század közepén is találkozhatunk, bár ekkor már csak olyan alkalmakon használták, amikor ideiglenesen volt szükség az asztalra, mint például a lakodalmok. A gótikus formákat még a 19. században is készítették.

A parasztházbeli szentsarokban állandóan azonos helyen álló étkezőbútor a házak füsttelenítése után, a bútorok esztétikai funkciójának előtérbe kerülésével terjedt el. A korábban használt, általában ácsok, molnárok, ügyeskező faragók által készített típusok mellett egyre nagyobb teret nyertek a háziiparosok, vizsgázott asztalosmesterek által készített bútorok. Megváltozott az alapanyag is, a

keményfa helyett a fenyőt használták. A korábbi díszítések, a csipkézett lábak helyett az asztallap díszítése, festése vált hangsúlyossá. Az asztal szerepe is átalakult, kitüntetett helyre került, leginkább ünnepeken használták, a hétköznapra megmaradó ideiglenes asztalok mellett. Sok helyen csak a férfiak ülhetek le mellé, kötött ülésrendben. A fő helyre a házigazda ült, mellette jobbra a legidősebb fiú vagy a megbecsült vendég. A nők, gyerekek, idegenek csak kivételes esetben, a család fő hívására foglalhattak helyet.

A múzeum gyűjteményéből bemutatott klasszicista stílusú kávas asztal formailag a 19. században elterjedt típus, készítésének időpontja nem ismert, de nagyjából a 20. század elejére tehető. Anyaga vegyes, lapja keményfa. Festése több rétegű, eredeti színe nem egyértelműen megállapítható. Valószínűleg a szent sarokban betöltött helyét felszámolták, így került konyhai használatba, ekkor kaphatta a gállickék festést, ami a rézgáliccal színezett anyag fertőtlenítő hatása miatt sokáig divatos volt. A gyűjteménybe több különböző stílust képviselő bútorral érkezett, melyek között konyhai és szobai szekrények is voltak, mind ugyanilyen színre festve, ezzel egységesítve az együtt használt berendezést. Az asztal a 2000-es évek elejéig használatban volt.

Kövi-Ónodi Gyöngyi

Fotó: Paksi Városi Múzeum

Morgen Ferdinándra emlékeztek

Az ASE jelenlegi keretében már csak Kovács Ákosnak, a paksi kosárlabdacsapat kapitányának vannak személyes emlékei a 2012-ben 22 éves korában elhunyt Morgen Ferdinándról. – A 2011/2012-es bajnoki rajt előtt együtt szerepeltünk a magyar válogatottnal Kínában az Universiadén, és abban a szezonban játszottunk utoljára együtt. A kupadöntőben a Szolnoktól kaptunk ki, a bajnokságban sajnos nem sikerült dobogóra kerülünk. Jól tudtunk együttműködni a pályán, köszönhetően annak is, hogy Ferdi kintről és bentről is veszélyes volt a gyűrűre, ezért mindig tudtunk valami váratlant húzni. Sok szép sikerben volt részünk a pályán, volt sok közös élményünk a pályán kívül is, sokszor eszembe jut még most is, hogy sok-

Fotó: Molnár Gyula

kal több is lehetett volna ezekből – emlékezett.

A Morgen Ferdinánd kosárlabda emléktorna első mérkőzését az SZTE-SZEDEÁK és a Kometa Kaposvár játszotta,

a somogyi kék-fehérek minden negyedet, így a mérkőzést is biztosan nyerték, és bejutottak a döntőbe. Naturtex-SZTE-SZEDEÁK – Kometa Kaposvári KK 66-82.

Az ASE–Brno meccsre szépszá-
mú közönség jött össze. Szoros mérkőzésen a vendégek diadalmaskodtak. Atomerőmű SE–Basket Brno 100-105.

Másnap az ASE–Szeged bronzmérkőzéssel folytatódott a torna, a paksi csapatban Minchev, Green és Edwin sérülés miatt nem léptek pályára. Az utolsó tíz perc közepéig úgy tűnt, hogy sima Szeged-győzelem lesz a vége, de nem így lett: Atomerőmű SE – Naturtex-SZTE-SZEDEÁK 71-65.

A döntő eredménye: Kometa Kaposvári KK–Basket Brno 111-90. A második mérkőzés előtt tartott megnyitón Szabó Péter, Paks polgármestere emlékezett meg Morgen Ferdinándról mint egykori osztályfőnöke és történelem tanára. Ezután a csapatok kapitányai elhelyezték az emlékezés virágait.

-joko-

Harmincéves az ESZI-s nagy csapat

1992-ben Debrecenben országos diákolimpiát, valamint Pakson nemzetközi Festo-kupát nyert az Energetikai Szakközépiskola kosárlabdacsapata. A jubileum alkalmából az ESZI sportcsarnokában találkoztak a sikerek kovácsai. – Idehoztam egy kiváló edzőt Mészáros András személyében. Az volt a feladata, hogy öt éven belül legyen magyar bajnokság az ESZI-ben. Hat évet kellett rá várni, de sikerült. Ez annak idején óriási szenzáció volt, mivel az oktatás térképén még alig látszódott az ESZI Magyarországon. Nagymúltú iskolákat tudtunk legyőzni a debreceni döntőben – idézte fel a három évtizede történeteket az iskola akkori

intézményvezetője, Kovács Balázs. – Nagyon örültem, hogy ebben az iskolában taníthatok. Idekerült Gulyás Robi, Jankovics Laci, Honos Anti, Zeleznik Zsolt és Jambriska Balázs, és ők alakították ki azt a szuper kezdő ötöst, akik aztán igazából országos szinten is egyeduralkodók voltak – emlékezett Mészáros András. Gulyás Róbert, aki nemzetközi és hazai élsportolói pályafutását követően jelenleg az ASE NB I.-es kosárlabdacsapatának szakosztályvezetője, a mai napig büszke az akkor elért sikerekre. – Az ESZI első olyan csapata voltunk, amely minden országos versenyt megnyert. Nagy büszkeséggel töltött el minket, hogy ilyen jó csa-

patban játszottunk, jó volt a csapatszellem, jól éreztük magunkat. Azt sem lehet elfelejteni, hogy Kovács Balázs igazgató úrral hányan eljöttek Debrecenbe megnézni a döntőt, és hányan szurkoltak nekünk – mesélte az egykori center. A Festo-kupa döntőjét 1992-ben Pakson rendezték meg. A nemzetközi megmérettetésen többek között francia, görög, ciprusi és jugoszláv csapatokat győzték le Gulyás Róberték, és megnyerték a kupát. A találkozóról bővebb beszámolót adott a TelePaks televízió a *Lelátó* szeptember 13-i adásában. A műsor a TelePaks YouTube-csatornáján és a telepaks.net oldalon visszanezézhető.

Dallos Tibor

Fotó: Molnár Gyula

Atomfutás – amikor jól/esik

Nagyon vártam ezt a napot, az Atomfutás napját, ami 2013 óta az életem része ilyenkor, szeptemberben. A várakozásom azonban most nem járt együtt felkészüléssel, így az eredetileg tervezett 21 kilométerről és az útvonal új elemét képező napelemparkról lemondtam, hogy a 31 kilométeres atomerőmű-látogatásról már ne is beszéljünk... Tízennégy kilométerre neveztem hát magam, kettőre pedig a kisfiamat. A gyerek annyira izgult, hogy eltévedt, hogy a futás előtti este végigjártuk autóval a kétkilométeres gyerekfutam egyébként jól felfestett útvonalát, hogy megnyugodjon. Én csak azon izgultam, ne-hogy hasra essek a munkatársaim által rám erősített GoPro kamerával. Az előrejelzéseknek megfelelően zuhogott az eső az Atomfutás reggelén; a férjem tett még egy erőltet próbálkozást, hogy biztosan akarunk-e menni, de eltökéltek voltunk, meg egyébként is, akkor kell futni, amikor jólesik ugye. Péter Attila, a „futás magyar hangjának” orgánuma

Fotó: magánarchívum

zene volt füleimnek, a versenyközpont forgataga, a bemelegítés hangulata azonnal felnyomta az emberben az adrenalint, már nem számított a hideg, az eső. A fiam rendben célba ért, hogy aztán – értem aggódva – el se

mozduljon a kordon mellől két órán át. „Kifutok a világból...” – szökött a hangfalakból, és tíz órakor elrajtoltak a hosszabb távok futói. Hömpölygött lefelé a Kishegyin a színes embertömeg, hogy aztán a főutcán integessen a Roger Schilling Fúvószenekarnak, az Erzsébet Nagy Szálloda kapualjában a Shisha Café adta a ritmust, míg a Prelátus alatt Cseke Klári diákjai biztattak minket énekelve. Már lefelé szaladt a mezőny eleje, mire a vége a csodás panorámájú Sánchegy meghódításába kezdett. Nem volt hiány frissítőkből, önkéntesek kínáltak vizet, üdítőt, gyümölcsöt épp ahol és amikor szükség volt rá. Duna-korzó a gesztenyékkel, Sárgödör tér a fröccsel, aztán a befutó előtt a meredek Pollack utca. És a cél. Mire beértem, már az első helyezetteknek adták át a díjakat, de nem érdekelt, megcsináltam, megint. Csodás érmet kaptunk, zsíroskenyeret, ebédet, sőt, papírpoharat a befutócsomagban. Remélem, használhatom majd jövőre.

Sólya Emma

Közel kilencszázán álltak rajthoz a tizedik ATOMfutás és kilencedik brutálATOM sportprogramon. Az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. és az Atomerőmű Sportegyesület közös rendezvényére számos újdonsággal, új útvonalakkal, családi programokkal várták a futókat és családtagjait. Az ATOMfutáson 31, 21, 14 és 7 kilométeren, valamint a gyerekek 3 és 2 kilométeren, a kisebbek 600 méteren futhattak. A brutálATOM kihívásait kölyök, light, classic kategóriákban teljesíthették. A verseny fővédnöke dr. Kovács Antal olimpiai bajnok, az MVM Paksi Atomerőmű Zrt. kommunikációs igazgatója, az Atomerőmű Sportegyesület elnöke volt. A verseny fő támogatója az MVM Paksi Atomerőmű Zrt.

Bajnokit és kupameccset is játszott a PFC

Az OTP Bank Liga 8. fordulójában – a kéthetes bajnoki szünet előtti utolsó körben – a Paksi FC a Debrecen csapatát fogadta a Fehérvári úti stadionban szeptember 10-én. A hazaiak két vereség után szerették volna itthon tartani a három pontot. Ez sikerült!

A mintegy 1700 néző előtt játszott mérkőzés 18. percében Balogh Balázs formás akció után fejvel talált az ellenfél kapujába, így a zöld-fehérek korán megszerezték a vezetést. Ekkor még nem tudhattuk, hogy ez a találat volt az első és egyben utolsó is a 90 perc során. Egyébként az első félidő kiegyenlített küzde-

lemről árulkodott a labdabirtoklás, valamint a támadásvezetések terén. A fordulást követően – ahogy az várható volt – a DVSC futballozott veszélyesebben, mégis a hazaiak előtt adódott lehetőség: egy Balogh-lövés után a kapufán csattant a labda. A második félidő derekán vitatott szituáció borzolta a kedélyeket, miután a játékvezető büntetést fújt a paksi Varga Barnabás kezzése miatt, ám hosszú videózást követően Farkas Ádám visszavonta az ítéletet. A hajrában nőtt a vendégnyomás, de a védelem állta a sarat, így maradt az 1:0-s hazai győzelem. A Paks javított, a hajdúságiaknak ez jelentette sorozatban a harmadik idegenbeli vereséget. – Ma jó mentalitással, fegyelme-

zett futballal, kapott gól nélkül hoztuk le a találkozót, pedig a DVSC pontrúgásai mindig veszélyesek. Örülünk ennek a győzelemnek, már csak azért is, mert most két hét bajnoki szünet jön, és nem volt mindegy, milyen szájjal várjuk hosszan a következő forduló – értékelt Waltner Róbert vezetőedző. A bajnoki szünetben sem maradtak hazai futball nélkül a szurkolók, hiszen kupafordulót rendeztek, ahol a Paks az NB II.-es Pécshez látogatott szeptember 18-án. A tét a legjobb 32-be jutás volt. A mérkőzést végül Varga Barnabás büntetőjével 1:0-ra abszolválta a Paks. A következő kupafordulóban Balatonfüreden vendégszereznek a zöld-fehérek.

-dt-

PAKSI HALÁSZCSÁRDA

Kibővült halászcárdánk – felújított panorámás terasszal – vállalja rendezvények szervezését akár 150 főig. Családi ünnepségek, keresztelő, ballagás, lakodalom, vállalati ünnepségek teljes lebonyolítását kitelepüléssel is.

Szakács- és felszolgálótanulók jelentkezését várjuk gyakorlati képzésre.

Telefon: 06-75/311-272, 06-30/936-0696

E-mail: dunakomlod.halaszcsarda@t-online.hu

Sikeres éve volt Pupp Noéminek

Világ- és Európa-bajnokság, majd magyar bajnokság, melyekről Pupp Noémi, az Atomerőmű SE kajakosa aranyérmekkel és jó helyezésekkel tért haza. A versenyekről, az eredményekről, a pihenésről, a tanulásról kérdeztük a 24 éves paksi versenyzőt.

Fotó: Szép Zsóka

– A kanadai világbajnokságon nagyon fiatal négyeshajóval lettetek hatodikak 500 méteren. Mennyit tudtatok együtt készülni, és elégedett vagy-e a helyezéssel?

– Összesen öt-hat hetünk volt felkészülni a világbajnokságra, ez elegendő volt. Nagyon sokat gyakoroltunk, jól is futott a négyes az edzéseken, emiatt nincs bennem hiányérzet. Fiatalkor vagyunk, úgy érzem, hogy van még bennünk potenciál. Nem azt mondom, hogy rosszul sikerült a döntő, de valami nem úgy ment, mint az edzéseken. Mégis azt érzem, hogy akkor, ott az volt a legtöbb, amit nyújtani tudtunk, így egyáltalán nem vagyok csalódott.

– A müncheni Eb-n egy egyéni aranyérmet nyertél meggyőző versenyzéssel, és egy negyedik helyet szereztél párosban egy új párral, Fojt Sárával. Hogy láttad belülről ezt a két döntőt?

– Az Eb-vel százszázalékosan elégedett vagyok, hiszen párosban egy hetünk volt arra, hogy felkészüljünk, ami nagyon kevés idő. Tényleg futamról futamra tudtunk javulni/javítani, sajnálom, hogy nem lett meg a bronz-érem, nagyon közel volt. De nagyon örülök annak, hogy Sárival ezt így végig tudtuk csinálni, mert nagyon nehéz hetek voltak mögöttünk. Büszke vagyok rá! Mind a három futamunkban nagyon jó pályákat tudtunk jönni, annyira, hogy a döntőre igazából nem is emlékszem, csak annyira, hogy nagyon sokáig tartottuk magunkat a világbajnok lengyel egységgel. Az ezer egyes már jobban megvan. Nem sikerült a rajtom, de szerencsére tudtam,

hogy iramból meg fogom tudni oldani a közepeket. Így a hajrára tényleg csak kontrollálnom kellett a támadásokat. Nagyon örülök, hogy sikerült nyernem.

– Ráadásként Szolnokon, a felnőtt és parakenu magyar bajnokságon még nyertél négy aranyat és egy ezüstöt. Elégedett vagy az ideiterméssel?

– Mindig lehet jobb, ez most is így van, de nem vagyok csalódott. Úgy érzem, hogy párosban elkezdődött valami olyan, amit érdemes továbbvinni, illetve az egyéni aranyérem is hozzátett ahhoz, hogy jövőre magabiztosabban tudjak odaállni a válogatókra. A magyar bajnokság pedig egy olyan feladat, ahova mindenki teher nélkül állhat oda. Ez az év utolsó versenye, ez itt már tényleg csak a pontgyűjtésről szól.

– Az ASE versenyzőjeként Budapesten edzel és tanulsz, tagja vagy a „Csipes-csapatnak”. Milyen egy olimpiai és világbajnokkal dolgozni?

– Most már ötödik éve készülök Csipes Ferencel és csapatával, szóval igazából már megszoktam a közös munkát. Én inkább a szakembert látom benne, mint az olimpiai és világbajnokot.

– Vége a versenyszezonnak, mi vár rád a következő hetekben, hónapokban? Jut idő pihenésre, vagy már elkezdődött az egyetem?

– A versenyszezon után egy hosszabb pihenőt szoktunk tartani, három-négy hetet minimum, ilyenkor töltjük fel a szervezetünket a következő idényre. Horvátországban voltam nyaralni pár napot, Szegeden, az utánpótlás-világbajnokságon megnéztem a fiatalokat. Elkezdődött az egyetem, ott is igyekszem helytállni. Még van egy kis idő a pihenőből, amit szeretnék teljes mértékben kihasználni, szeretnék a családommal is több időt tölteni, hogy aztán október elején újult erővel vágjak neki a következő szezonnak.

Kovács József

ТЕМЕТКЕЗЭС

Bemutatóterem: Paks, Kálvária utca 2.,
a Szentháromság téren – a Földhivatalnál
Telefon/fax: +36 75 311 065, +36 20 852 1520
Irodavezető: Noszkóné Sz. Eszter

ЗАХОРОНЕНИЕ

Демонстрационный зал: г. Пакш, ул. “Калвария”
д. 2. (Paks Kálvária u. 2.), площадь “Сентхаромшар”
(Szentháromság tér), у памятника Троицы Руководитель офиса: Естер Носко (Noszkóné Sz. Eszter)

Készlet 0–24 óráig:
+36 30 936 3255

www.pantartemetkezes.hu

Fotó: Babai István/archív

Megfejtésével önkormányzati ajándécsomagot nyerhet.

FINN NÉPI EPOSZ	▼	DUNÁNTÚLI FÜRDŐ- VÁROS	ERRE A HELYRE	ALAP VAGYON FRANCIA FILOZ.	▼	ALBÁN PÉNZ	▼	BÉR	PITYEREG DÉL-AFRIKAI FOLYÓ	▼	POKORNY SZÍNESZNŐ	DÁTUM- RAG	▼	BORSODI HELYSÉG
1	▶				▶		▶			▶			▶	N
CSÓNAK	▶					MAUNA ... HEGY RÉGI SÜLYMÉRT.	▶				LENGŐ ESZKÖZ SZINTÉN NEM			▶
TÁPLÁLÉK	▶							TABULA ...	▶				TÁPPÉNZ. RÖVIDEN	
... GARDNER	▶							SZÉKES- EGYHÁZ	▶				SIEMENS	
▶			EME	▶	BRIT ÉNEKESNŐ DÍSZ NÖVÉNY						...HAJ			
NYAKAS			GOGOL ALAK								OLASZ VÁROS		ÉNEKLŐ SZÓCSKA	
BÚZA- FAJTA								SZOLM. HANG	▶				KONKRÉTUM	
▶								PARTIZÁN	▶					
NYÁRI MEZŐGAZD. MUNKA										TÁPLÁL				
OLASZ VÁROS		ÜRÜGY		KACAT	▶			PARAN- CSOLJON KISS ... KATE	▶					SZINTÉN
		ÉDES MÁRTÁS		ESTE OLASZUL				ESŐ ANGOLUL KÉRDÉS TÁRGYRA	▶				RÓMAI 1	
▶													ELEKTRON	
						FÉRFINEV								
						NÉZD CSAK					ANGOL IGEN			
SZARACÉN	▼	LIBA HANG	HATÁR- RAG	▶	NULLA	▶	...RENO FR. SZÍNESZ ARRAFELE!		VILÁG- RÉSZI MORZE- HANG	▶	Mit ünnepelünk október elsején? A meg- fejtéseket szeptember 30-ig várjuk a 7030 Paks, Dózsa György út 51-53. címre, vagy emailben a paksihirnok@ gmail.com-ra. A név mellé telefonszá- mot is kérünk. Előző játékunk nyerte- se: Klopicsikné Somorjai Mária			
...MÓG	▶		KIS KECSKE	▶			RÖNTGEN	SZOMJ- OLTO	▶					
			KERÜLET				LÁTTAM	ÁTMÉRŐ JELE						
OLLÓS ÁLLAT	▶			SZÉT- MÁLIK	▶				ERDÉLYI FOLYÓ	▶				

Gyertyaláng

MÜLL-PATRIK TEMETKEZÉS

Irodavezető: Müller Pálné

7030 Paks, Szent István tér 7.

Tel.: 75/310-698, 75/314-597

Paks Fehérvári és Kálvária u. temetőgondnokság:

75/310-698

ÜGYELET: 0-24h Tel.: (30) 947-6346 • (30) 929-5609

PHG

Paksi Hulladékgazdálkodási
Nonprofit Kft.

Konténerrendelés:

0630/683-9787

Nyitvatartás:

H-V: 05-20-ig

Tel: 75/315-983

20/945-0992

TEIT

kalocsai látogatóközpont
(Kossuth Lajos utca 50.)

nyitvatartása:

H-Cs: 8-16, P: 8-12 óráig,

Ebédszünet: 12-13 óráig

Hirdetési tarifák a Paksi Hírnökben

1/1 extra oldal (205×282 mm) – 99.000 Ft + áfa (125.730 Ft)

1/1 oldal (188×260 mm) – 88.000 Ft + áfa (111.760 Ft)

1/2 extra oldal (205×141 mm) – 55.000 Ft + áfa (69.850 Ft)

1/2 oldal (188×128 mm) – 40.000 Ft + áfa (50.800 Ft)

1/4 oldal (92×128 mm) – 20.000 Ft + áfa (25.400 Ft)

1/8 oldal (92×62 mm) – 11.000 Ft + áfa (13.970 Ft)

1/16 oldal (44×62 mm) – 5.500 Ft + áfa (6.985 Ft)

1/32 oldal (44×29 mm) – 2.500 Ft + áfa (3.175 Ft)

További információ: +36 70/458-9809

E-mail: paksitv@paks.hu, paksihirnok@gmail.com